

DESDE CA N'OLIVER (6)

HI HA LLEONS QUE MENGEN LLETRES

Antoni Tudurí
Secció de genealogia
de l'Ateneu de Maó

Com deia fa unes setmanes, quan passem pel carrer és bo i convenient aixecar la vista i mirar cap amunt. A part de l'asfalt, dels senyals de trànsit i, a vegades, les defecacions dels anomenats «millors amics de l'home» (especialment quan l'home és un porc), podem veure enfronts i detalls arquitectònics de gran interès.

Quan vaig rallar d'un detall escultòric que hi ha a una escola/institut de Barcelona, em va agradar moltíssim veure que el pedagog ciutadellenc Joan Benejam i Viviescas compartís un baixrelleu amb altres pedagogs de gran importància en el món de l'educació europea. I, atès que no duia cap càmera fotogràfica, vaig aprofitar la foto que sortia a la portada d'un interessant treball publicat per Isabel Vilafranca i Manguán ja fa uns anys, per tal d'il·lustrar el meu article.

◆ ELS PASSATS uns dies, a causa d'anar a tornar un llibre a la Biblioteca de Catalunya, molt a prop del col·legi citat, vaig tornar a aixecar la vista i em va

semblar que hi havia qualque cosa rara al baixrelleu situat a la dreta del conjunt de l'enfront. Em va semblar més net, fins al punt que el lleó (o un altre animal semblant) que hi ha a dalt del citat baixrelleu fins i tot semblava que li havien posat dents noves. Aquesta vegada sí que vaig poder fer una foto i, un cop a casa nostra, mirant aquesta segona foto vaig quedar agradablement sorprès; el lleó (o el que fos) tenia un aspecte molt

més net i saludable. I les lletres dels llinatges dels pedagogs semblaven també molt més ben definides, de manera que, pel que semblava, el motiu escultòric era nou de trinxera.

Aquesta observació em va semblar prou important, de manera que, sense cap dubte, els responsables de l'edifici havien encarregat una nova llosa, que els hi havia quedat molt bé, demostrant una inquietud lloable i digna de ser elogiada.

Tanmateix, una de les meves manies, derivades de quan un servidor feia de tot a una revista tècnica (estic rallant de fa més de 40 anys) on jo feia de 'negre' del director, de redactor en cap, de redactor de carrer, d'escriptor d'articles i notícies i, especialment, de corrector d'estil i, sobretot, de corrector d'errades, revisant aquells trossos de paper empastifats de tinta anomenats 'galerades', vaig detectar què hi havia açò que en castellà en diuen un *gazapo*.

◆ SI MIREU la foto del baixrelleu, a més que el nou és molt més net i clar que el de fa uns pocs anys (amb un lleó desdentat i poc ferotge), l'autor dels noms dels pedagogs devia anar un poc despistat, de manera que es va menjar una lletra, justament al llinatge «Benejam». I la lletra menjada és la segona «e». Potser va pensar que amb una «e» ja n'hi havia prou. O potser el lleó tenia gana i se la va

menjar, aprofitant una badada de l'escultor. Probablement ara mateix no hi ha res a fer; la intenció era bona però en Benejam ha perdut una lletra!

Però aquesta anècdota no és única. Sense anar massa enfora, a l'Esplanada de Maó hi ha una escultura original (de fet és una còpia en fosa de bronze) d'«Estival» que hi ha als jardins de Larival al Parc de Montjuïc de Barcelona, obra de Jaume Otero Camps, escultor maonès de molta vàlua artística i que va ser catedràtic de l'Escola de Belles Arts de la ciutat comtal. Aquesta estàtua du una placa, també en bronze, segurament, on diu que l'escultor havia nascut l'any 1888 i mort l'any 1927.

Bé, un altra vegada em va semblar que hi havia cosa que no lligava. I certament, aquesta darrera data és incorrecte; Jaume Otero va morir a Barcelona l'any 1945, exactament el mateix any del meu naixement. L'any 1927 s'atraça més a la data en què Otero va fer l'estàtua (sembla que va ser l'any 1929). Per tant, seria bo i convenient que un dia que anés bé, hi hagués doblers a invertir i ganes de corregir l'errada, es fongués una nova placa (l'estàtua ja està bé) per deixar constància de la data real de la defunció. Tot plegat, refondre una placa no deu ser massa costós.

Per cert, no he pogut trobar cap foto de l'escultor Otero. *Sic transit gloria mundi*, que diuen els lletraferits.